

הוכן עיי כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

עירובין דף טז.

מחיצות דלהלן מה דינם?

כשיש פרוץ מרובה	כשיש כמלואו בדיוק ביניהם	
פסולה - וגם לא יזרע כנגד המחיצה	לרב פפא: כשרה ¹	מחיצה מג' עד ד'
פסולה - אבל זורע כנגד המחיצה	לרב הונא בדרי"י: פסולה ²	מחיצה של יותר מד'

עירובין דף טז:

מחיצה מג' טפחים ועד פחות מד' ויש פרוץ מרובה על העומד, האם אסור לזרוע כנגדה לכו"ע?

אליבא דרשב"ג - דלבוד בד'	אליבא דרבנן - דלבוד בג'	
אסור	אסור ³	לאביי
אסור	מותר ⁴	לרבא

יחיד או שיירא שעשו מחיצה או של שתי או של ערב, באופן שאין בית סאתים פנוי⁵, מה הדין?

שיירא - משלש והלאה	יחיד או שנים	
	נותנים לו/להם כל צרכום - ודוקא במדבר ⁶	לתנא קמא
כל צרכם - ודוקא במדבר	רק בית סאתים - ודוקא במדבר	לר' יהודה
לשלשה רק ו' סאים - ודוקא במדבר	רק בית סאתים - ודוקא במדבר	לר' יוסי בר' יהודה
נותנים לו/להם כל צרכום - בין במדבר בין ביישוב		לחכמים בתראי

¹ ומה שאמרה הברייתא שצריך שלא יהא בין זה לזה כמלואו, הכוונה באופן שאם ניתן במלואו את המחיצה העומדת היא תיכנס ותצא בקלות - דהיינו שיש קצת עודף בגודל הפירצה על גודל העומד, וזה האופן שאסרה הברייתא, וכמו שאמרה מיד "ואם היה פרוץ מרובה על העומד - אף כנגד העומד אסור", ומשמע לרב פפא שרק באופן זה אסור אבל כשהפרוץ כעומד מותר.

² ומה שאמרה הברייתא "ואם היה פרוץ מרובה על העומד - אף כנגד העומד אסור" - משמע שרק באופן זה אסור אבל כשהפרוץ כעומד מותר, הוא לאו בדוקא, ואידי דבעי למיתני סיפא אם היה עומד מרובה על הפרוץ מותר, תנא ברישא אם היה פרוץ מרובה על העומד.

³ ס"ל לאביי דאף שאמרו רבנן שדין לבד בג' דוקא, ומשמע לכאורה שאין הבדל בין יותר מג' ליותר מד', וכמו שביותר מד' מותר לזרוע כנגדו כך ביותר מג' מותר לזרוע כנגדו, זה אינו, דלענין להתיר לזרוע כנגדו, גם רבנן מודים דאם יש מקום חשוב של מחיצה ארבעה טפחים מותר, ואם לא אסור.

⁴ כן נראה לכאורה ממה שהעמיד רבא את דברי הברייתא כולה כרשב"ג דוקא, ומשמע שאליבא דרבנן ס"ל לרבא כסברת המקשן שביותר מג' חשוב מקום בפני עצמו כיון שיצא מתורת לבד, ואפשר לזרוע כנגדה. אכן יש בדבר זה מחלוקת ראשונים גדולה, ועי' במובא ביוסף דעת כאן (בחלק שאלות ותשובות).

⁵ פ"י, שהקיפו שטח גדול מבית סאתים, ומשתמשים בו באופן שאין בית סאתים שלמות שפנוים מחפציהם, אכן אם יש בית סאתים פנוי - לכו"ע נאסר כל ההיקף כשהוא ממחיצות גרועות אלו של שתי או ערב. עוד מבואר בסוגיא, שאם היה ההיקף על פחות מבית סאתים, לכו"ע מועיל היקף זה אפי' ליחיד ביישוב.

⁶ כן מבואר בגמ' לקמן (דף יז.). שהמחלוקת בין ת"ק לחכמים בתראי, היא מה הדין ביחיד ביישוב, שת"ק אוסר וחכמים מתירים. ועי' במובא ביוסף דעת כאן (בחלק שאלות ותשובות).